

Granica *formy*: *d. sg.* granicy 1432 *Kościan* nr 1440. 1441; ~ *ac. sg.* granicę 1399 *Kościan* nr 128; ~ *l. sg. (po)* granicy 1405 *Kal* nr 144; ~ *n. pl.* granice (1342) 1720 *DokMp* IV 74. 75, (1374) *ib.* 174, 1382 *ib.* 216, (1390) 1681 *ib.* 243; ~ *d. pl.* granicam 1423 *Kal* nr 694; granicom 1423 *Kal* nr 805; ~ *l. pl. (po)* granicach 1424 *Kal* nr 871.

Znaczenia: **1.** ‘*linia, pas rozdzielający dwa obszary, limes, finis, limitatio*’: Et granicze dictarum villarum sic diffiniuntur seu distinguuntur (1374) *DokMp* IV 174; Ut ipse discutiat inter limites, dictae granicze, inter... Christinum et sorores (1390) 1681 *ib.* 243; Yako Pechno przyal dwoyan granyczø y wfszøł kmethowicza 1399 *Kościan* nr 128; Y<a>cosmi po praue graniczi sli 1405 *Kal* nr 144; Jaco Dzersszek... bral czossze (*pro czosszy*)... w ssz<w>em lessze a tho graniczom nicysz ne wacz<i> (*leg. nie wadzi*) 1423 *ib.* nr 805; ~ *z fleksją łacińską*: Nos Miroslaus... recognoscimus..., quod cum inter... Cristinum... parte ex una et inter... Agnetam seu conventum cenobii... parte ex altera pro limitibus seu graniciis inter Dzycowam Cristini... et Dzycowam 1390 *DokMp* I 248, *sim.* (1406) 1600 *ib.* 341, *etc.*; Kmethones fidedigni... fidedignum et iustum testimonium dantes ostenderunt granicias veras 1390 *ib.* 248, *sim. ib., etc.*; Mathias cum... Nicolao Pstrowskj limitaverunt iuste granicies villarum suarum... et signa earundem granicierum notanter demonstraverunt (1398) 1532 *ib.* 280, *sim. ib., etc.*

2. ‘*znak graniczny, np. kopiec, terminus*’: Omnes veteres scopulos seu limites al. granice (1342) 1720 *DokMp* IV 74, *sim. ib.* 75; Sunt distincti (*sc. utilitates*) usque ad gades, qui nuncupantur vlg. granicze 1382 *ib.* 216; Ysze kszyeny slala Bogusza do Przibky, aby przyyala ku graniczam tego dnja, gdi czyosny czyosani 1423 *Kal* nr 694; Jako cz[o]szo gydžeme, tho gydzemi po prawych graniczach, ysze na prawa strona gesth Woyslawszke, a na lewo Chlewiszky 1424 *ib.* nr 871; Jaco czsso rambyl pan Czema, tho rambyl na szwem..., a gwaltem nye rambyl, graniczy nyewadno 1432 *Kościan* nr 1440, *sim. ib.* nr 1441; ~ *z fleksją łacińską*: Dictum pratum in suis gadibus, metis et *greniciis circumferencialiter est distinctum 1385 *DokMp* I 229; Pro pratis sitis po rzekø volentes facere gades, seu terminos, vel granicies 1391 *ib.* 252.